

HØJESTE FOTOMODE:

LOMMEKAMERAER TIL FULDT 24x36 FORMAT

Der kommer flere og flere småbilledkameraer, som er så flade, at man bare kan stikke dem i lommen. Altså lige så handy som et pocket (13x17 mm) kamera, men alligevel det 'store' 24x36 mm filmformat. Her ser vi på Chinon Bellami, Cosina CX-1/2, Olympus XA-2, Minox 35 GL, Ricoh FF-1 og Rollei 35 SE/TE. Hvert kamera med sin egen elektronflash.

Af H. S. de Kue

Der er mange faktorer at tage hensyn til, når man skal vælge mellem de mange 24x36 lommekameraer, som er kommet frem de sidste år: Pris og udseende. Om der kan fås en winder, hvis det nu er ens lyst (kun Cosina CX-2). På hvilken blænde man kører ved blitzoptagelser (se teksten om de enkelte apparater) og om der kan bruges en flash, som man måske har i forvejen. Om man selv kan vælge blænden (Olympus XA og Minox) eller om man hellere vil lade fotocellen styre både tid og blænde (Cosina, Ricoh, Olympus XA-2 og Chinon Bellami). Eller om man måske vil gå den modsatte vej og hellere selv vil indstille tid og blænde (Rollei). Endelig er der spørgsmålet, om man skal have et ka-

mera med selvudløser (Cosina CX-2 og begge Olympus'er). Og så er der vægten: Minox 190 gram, Rollei 325 gram og de andre ind imellem. Det hænger igen sammen med, om man helst vil have det hele i metal (Rollei) eller i plast/nylon (Minox) eller lidt af hvert.

Cosinas lommekameraer »åbnes« ved at dreje fronten 90°. Model CX-2 kan udstyres med elektrisk winder.

Cosina CX-2

Et kamera til at stikke i lommen skal have noget, der beskytter objektivet og søgeren. På denne nye Cosina er det et aflangt skjold, der skal drejes

en kvart omgang for at både objektivet og søgeren kommer fri. Så længe skjoldet er i 'transportstilling' er udløserknappen naturligvis blokeret.

Det 5-linsede objektiv er en 35 mm med lysstyrke 2,8. Afstanden indstilles med en lille arm forned. For at gøre afstandsindstillingen nemmere, er der bløde klik ved 90 cm (= korteste afstand), 1,5 m og 3 m og ved uendelig. Når man vælger en af disse fire afstande, kommer det samme tal også i en lille rude på toppen af skjoldet, så man kan se det fra oven. Desuden kan man i søgeren aflæse det tilsvarende afstandssymbol (lille mand, to små mænd, osv.). Hvis man endelig vil, kan man sagtens indstille imellem de bløde klik.

Fotocelle-automatikken kan indstilles på filmhastighederne 25, 64, 100, 200 og 400 ASA (ingen mellemstillinger). Fotocellen styrer både lukkertid og blænde. Ved kraftigt lys helt op til 1/500 sek. ved blænde 16 og i svagt lys til 2 hele sek. ved blænde 2,8, men så skal man også holde fingeren på udløserknappen til de 2 sek. er gået. Lige ved siden af søgeren er en grøn lysdiode, som lyser kraftigt, så længe man holder udløserknappen indtrykket. Ikke som et signal, at der er lys nok til at fotografere, men som batteri-check. Når automatikken styrer lukkeren på en længere tid end 1/45 sek., kommer der et kort (ca. 1/2 sek.) blink i en rød lysdiode inden i søgeren.

Flashen skubbes i en almindelig standard (18 mm) blitzsko, dvs. man kan også bruge andre (kraftigere) flash end den specielle lille computerflash CX-11, som var med i denne test og som ses på billedet. CX-11 har et ledetal på 11 ved 100 ASA film, dvs. 22 ved 400 ASA film. Ved 100 ASA stiller man kameraets blænde på 4, ved 400 ASA skal blænden stå på 8 og i begge tilfælde har man knapt 3 meter rækkevidde. En sjov lille ting: CX-11 flashen giver et lille vræl fra sig, når den er klar til næste skud. Til sidst en vigtig ting, som vi desværre ikke kunne få med i denne test: der kommer snart en winder til Cosina CX-2.

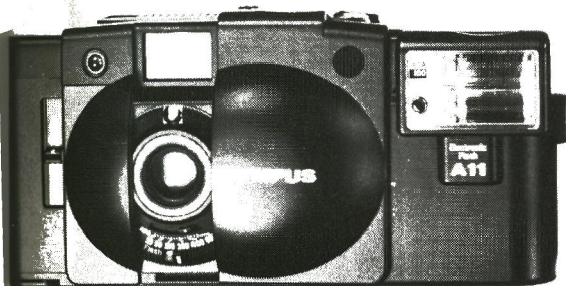
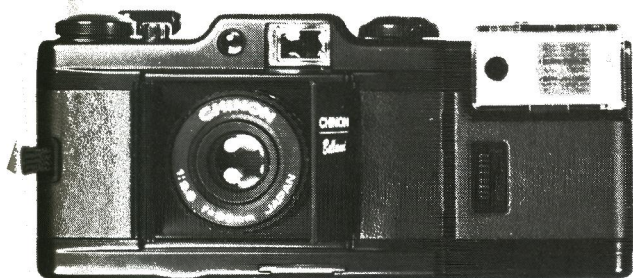
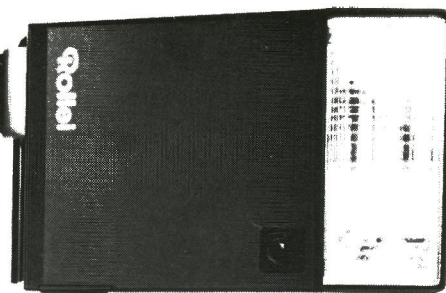
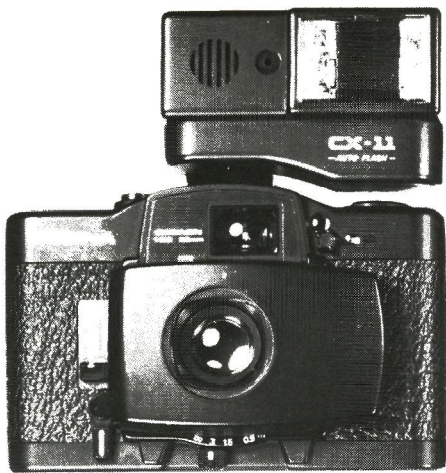
Priser: Cosina CX-2 kr. 1295, flash kr. 295 og winder kr. 495.

Cosina CX-1

Dette er en lidt forenklet model. Objektivet er en 4-linset 3,5/33 mm. Der er ingen afstandssymboler i søgeren. Heller ingen selvudløser. Og winderen kan ikke bruges til dette kamera. Til gengæld koster det kun kr. 995.

Chinon Bellami

Her er det to klapper, der beskytter objektivet. Klapperne betjenes af den samme arm, som trækker filmen frem og spænder lukkeren. Hvis filmen endnu ikke er trukket frem, åbnes klapperne på det allersidste stykke af armens bevægelse. Hvis filmen allerede er kørt frem, åbner man klapper-

ne ved at dreje optræksarmen cirka 30 vinkelgrader. Klapperne lukkes altid ved at skubbe optræksarmen helt ind på kamerahuset.

Når klapperne er lukket, er batteristrømmen afbrudt og udløserknappen spærret. Når klapperne åbnes, kører objektivet 13 mm frem. Det er en 4-linset 35 mm optik med afstandsskala fra 1 meter til uendelig og et blødt klik ved 3 meter. Når man indstiller afstanden, kører man hele objektivet frem eller tilbage. Total vandring 1,25 mm.

Automatikken kan indstilles til 25, 50, 100, 200 og 400 ASA film (ingen mellemstillinger) og fotocellen styrer både lukkertid og blænde fra 1/1000 sek. f/11 til 1/8 sek. f/2,8. En grøn lysdiode oven på kamerahuset virker

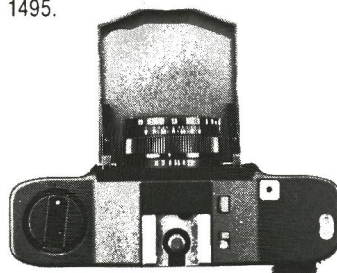
som battericheck. Den lyser, så længe man holder udløserknappen nede. En rød lysdiode (et godt stykke til højre for søgerokularet, så den ikke generer øjet) advarer ved længere lukkertider end 1/60 sek.

Til Bellami kameraet kan man kun bruge den specielle flash, som er med i prisen. Den skrues på fra siden med et riflet hjul. Lukkertiden bliver da 1/60 sek., blænden (mit skøn) f/4,5 og flashens lysmængde styres af sensoren og kamerahusets ASA-indstilling. Ved 100 ASA film har man 3 meter rækkevidde, ved 400 ASA hele 6 meters rækkevidde.

Noget usædvanligt: når flashen skiftes til 'Daylight Sync.', virker flashen samtidig med at tid og blænde styres af kameraets fotocelle. Det kan

bruges ved kontrastrige motiver, f. eks. når man fotograferer mod lyset.

Chinon Bellami med flash koster kr. 1495.

Minox 35 GL gøres skuldklar ved at vippe klappen ned. Derved skydes objektivet frem, og udløserknappen frigøres.

Minox 35 GL

Minox var den første, der fik vægten helt ned på kun 190 gram og som lavede en klap, der beskytter objektivet og søger. Objektivet er en 4-linset 35 mm med lysstyrke 2,8. Afstanden kan indstilles fra 90 cm til uendelig, ved at dreje på frontlinsen. Automatikken er af den type, hvorved man selv vælger blænden (2,8 til 16), hvorefter fotocellen styrer lukkertiden fra 1/500 sek. til 8 sek. ved 100 ASA film, og op til 2 sek. ved 400 ASA film. Man må gerne slippe udløserknappen imens.

I søgeren er en instrumentviser, der angiver automatikkens lukkertid i området 1/30 til 1/500 sek. Ved 1/30 sek. og længere tider står viseren helt nede, så man kan ikke undgå at lægge

mærke til at man er havnet i de 'farlige' lukkertider.

Den tilhørende computerflash FC35 har 4,5 meter rækkevidde ved blænde 4 og 100 Asa film eller ved blænde 8 og 400 Asa film. Man kan også vælge blænde 5,6 ved 100 Asa og 11 ved 400 Asa. Så er rækkevidden 3,2 meter, hvilket er tilstrækkeligt til de fleste hjemmeoptagelser, og samtidig har man en blændeindstilling, der giver tilstrækkelig skarphedsdybde.

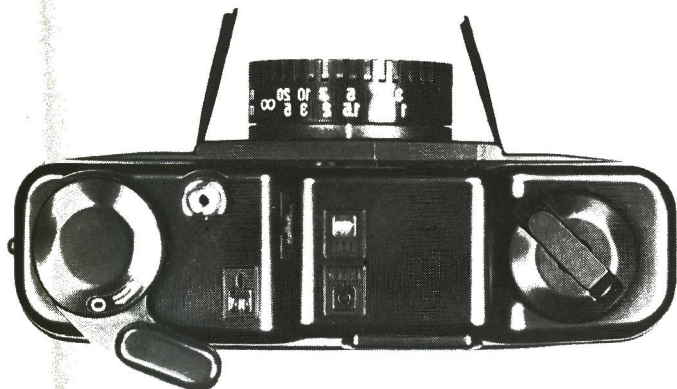
Usædvanligt ved Minox: man skal betjene optræksarmen to gange, for at køre filmen frem. Udløserknappen er naturligvis blokeret imens, så man kan ikke glemme bevægelse nr. 2.

Priser: Minox 35 GL kr. 1585 og flashen kr. 442.

Ricoh FF-1

Ricoh's lomme-24x36 er lavet, så den ligner Minox en hel del. Kun er frontklappen noget kortere, så den kun dækker objektivet, ikke søgeren. Objektivet er en 4-linset 35 mm med lysstyrke 2,8. Afstanden kan indstilles fra 90 cm til uendelig (frontlinseindstilling) med et tydeligt klik ved knapt 3 meter.

Blænderingen har blændetal 2,8 til 16, men skal normalt altid stå på A = automatik. Så styrer fotocellen tid og blænde fra f/16 ved 1/500 sek. til f/2,8 og 2 hele sekunder (men så må du ikke slippe udløserknappen imens). Filmhastigheden kan kun indstilles på

Chinon Bellami har en ladeport, som åbnes, når objektivet skubbes frem ved hjælp af filmfremtræksarmen.

LOMMEKAMERAER TIL FULDT 24x36 FORMAT

25, 50, 100, 200 eller 400 ASA.

Ved siden af søgeren er en grøn lysdiode, der lyser kraftigt, så længe man holder på udløserknappen. Ikke som et signal, at der er lys nok til at fotografere, men som battericheck. Oven i søgeren er en rød lysdiode, der advarer ved længere lukkertider end 1/60 sek.

En stift i blitzskoen sørger for, at lukkertiden bliver 1/60 sek., så snart der sættes en hvilken som helst elektronflash i skoen. Hvis det er en flash

af andet fabrikat, skal man aflæse på flashen, hvilket blændetal man skal indstille på kameraets blændering. Ricoh's egen lille flash kræver blænde 2,8 og derfor kan man bare lade blænderingen stå på A (som er lige ved siden af tallet 2,8). På flashen skal man indstille filmhastigheden 100 ASA (med rækkevidde 4 meter) eller 400 ASA (med rækkevidde 8 meter).

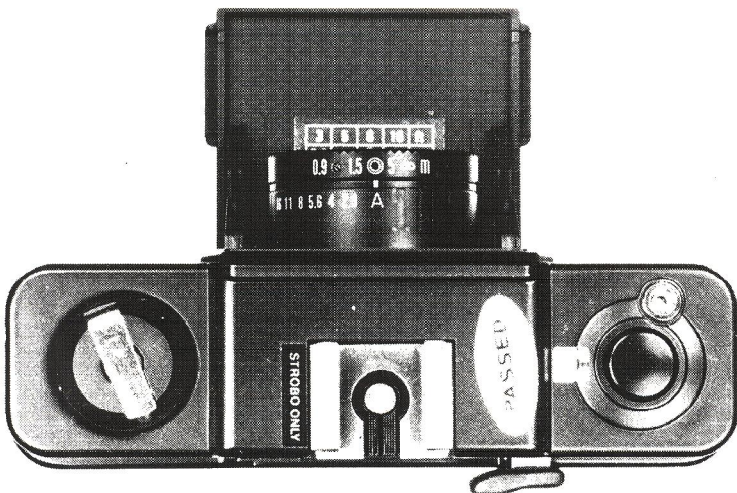
Ricoh FF-1 koster kr. 1195 og flashen kr. 225.

med en skydeknap med afstandssymboler. Eksponeringsautomatikken kan indstilles på samtlige ASA-tal fra 25 til 800. Fotocellen styrer både tid og blænde, fra 1/750 sek. blænde 14 til 2 sek. ved blænde 3,5. Når lukkertiden bliver 1/30 sek. eller længere,

nuel med lysdioder i søgeren. Til gengæld er tid og blænde nemme at indstille på et par praktiske store knapper på forsiden af kameraet.

I søgeren er 3 lysdioder. Den øverste og den nederste er røde, den midterste er grøn. Man vælger f. eks. en lukkertid og drejer derefter på blændeknappen, indtil det grønne lys kommer frem. For at spare på batteriet, slukker lysdioderne automatisk efter 20 sek., hvis der ikke påny er trykket på udløserknappen. Et ganske let tryk er nok.

Afstandsindstillingen (90 cm til uendelig) sker ved forskydning af hele objektivet. I Rollei 35 SE er objektivet en 5-linset Zeiss Sonnar, i Rollei 35 TE en 4-linset Zeiss Tessar, begge med lysstyrke 2,8 og brændvidde 40 mm. Lukkeren går fra 1/500 sek. til 1/2 sek. og har desuden 'B' for lange tider på stativ.

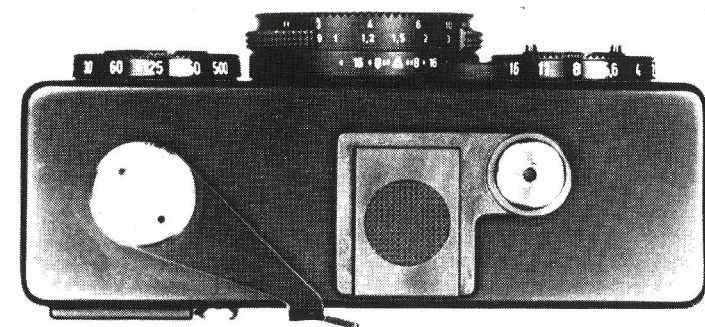
Ricoh FF-1 ligner Minox'en ret meget. Også her skal en klap vippes ned, inden man kan fotografere.

Olympus XA-2

I et par år har Olympus XA været fremme. Den har lukkerautomatik (du vælger selv blænden) og når man tænder for den tilhørende flash A11, står objektivet på blænde 4. Objekti-

vet er en 6-linset 35 mm med lysstyrke 2,8 og indvendig afstandsindstilling.

Nu er der kommet en lidt enklere udgave XA-2 (men den dyrere XA laves stadigvæk). Objektivet i en XA-2 er en 4-linset 35 mm, som indstilles

Rollei 35 er et ikke-automatisk kamera. Objektivet skal trækkes frem, før man kan fotografere.

tændes et grønt advarselslys.

Ved at indstille en omskifter på kamerahuset i stilling 'flash', får man klarlyset (glimlampen) på flashen til at springe op. Ved flashoptagelser kører lukkeren på 1/30 sek. og blænden er helt åben (f/3,5). Men hvis der i forvejen er kraftigt lys, f. eks. dagslys, så styrer kameraets fotocelle blænden på en mindre åbning, for at undgå overeksponering.

Priser: den oprindelige Olympus XA kr. 1620, den enklere XA-2 kr. 1065 og flashen, der passer til begge kameraer kr. 330.

Rollei 35 SE og TE

Rollei'en er ikke automatisk, men ma-

Som man ser på billedet, sidder flere ting på andre steder, end man er vant til fra andre små kameraer. Søgeren sidder ikke i midten, men helt til venstre, ligesom på en Leica CL eller en Minolta CLE. Optræksarmen sidder lige over søgeren. Billedtælleren og blitzskoen sidder i bunden.

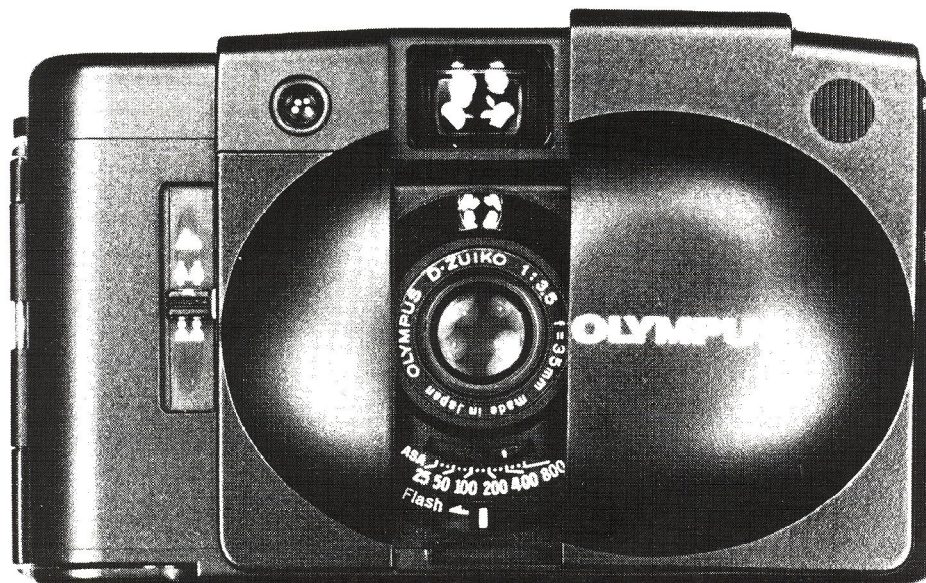
Ved blitzoptagelser i højformat gør det ikke noget, men når man blitser med kameraet i det sædvanlige tværfORMAT, skal man vende kameraet, så blitzen kommer øverst (ellers ser lyset noget unaturligt ud). Man støtter simpelthen kameraet mod panden. I praksis går det udmærket.

Der er ingen speciel flash, der hører til Rollei 35, så vi har valgt en af Rollei's små computerflash i en passende størrelse, Beta 3.

Ved 100 ASA film kan man vælge blænde 4 med rækkevidde godt 5 meter, eller blænde 8 og godt 2,5 m rækkevidde. Ved 400 ASA film blænde 8 og godt 5 m eller blænde 16 og godt 2,5 meter.

Rollei 35 SE og TE har ikke, som de andre i denne test, en indbygget beskyttelse for objektivet. Objektivet kan skubbes ind, så kameraet bliver helt fladt og man kan sætte det medfølgende plasticlåg på objektivet. Lukkeren skal være spændt, ellers kan man ikke skubbe objektivet ind.

Priser: Rollei 35 SE koster kr. 1900. Rollei 35TE kr. 1600. Rollei Beta-3 flash kr. 650.

Olympus XA-2 minder i det ydre om den dyrere model XA. Men objektivet har kun 4 linser, og automatikken styrer både tid og blænde.